

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521201732
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3521201732.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. D. R., U.. N. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky Š.F. R., U.. N. XX.XX.XXXX, F. R. T., H. E. R. V. D. N. K. A. E.. U., E. E. G., N. XXX, otec neuvedený, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o návrhu starého otca Š. R., U.. N. XX.XX.XXXX, R. U. G. U. H., F. XX, a o návrhu H. U., U.. N. XX.XX.XXXX, R. G., C. XXX/X, na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd konanie o návrhu starého otca maloletej Š. R., U.. XX.XX.XXXX, R. U. G. U. H., F. XXXX/XX, o zverenie mal. D. R., U.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti zastavuje.

II. Súd ruší ústavnú starostlivosť nariadenú nad mal. D. R., U.. XX.XX.XXXX, Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.02.2020 č.k. 12P/67/2019-31.

III. Súd zveruje mal. D. R.O., U.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti H. U., U.. XX.XX.XXXX, bytom G., C. XXX/X, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú v rovnako rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok má iba v bežných veciach.

IV. Matke súd vyživovaciu povinnosť neurčuje.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Starý otec maloletej podal návrh na zverenie maloletej do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedol, že s vnučkou má blízky vzťah, sú v pravidelnom kontakte aj spolu s jej matkou, jeho dcérou Š.. Počas pandemickej situácie udržiavala kontakt cez sociálne siete a následne začala dcéra Š. aj s vnučkou D. chodiť k nemu na návštevy do jeho domácnosti. V záujme zachovania rodinných väzieb sa rozhodol podať návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. D. a požiadať o jej zverenie do jeho osobnej starostlivosti.

2. H. U., sestra matky maloletej, podala na súd rovnako návrh na zverenie maloletej D. do jej osobnej starostlivosti. Uviedla, s matkou maloletej spoločne vyrastali a bývali v spoločnej domácnosti až do doby, kedy začala študovať na strednej škole. Vtedy z rodiny odišla a bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti rodičom vtedajšieho priateľa. Po dovŕšení plnoletosti nastúpila do práce a osamostatnila sa. So svojou sestrou však udržiavala nepretržitý kontakt, vedela o jej problémoch a snažila sa jej pomáhať. Je s ňou v kontakte aj počas jej umiestnenia v ústavnej starostlivosti, každý deň si volajú alebo píšú. Po tom, ako bola sestra preložená do V. G. sa s týmto zariadením dohodla, že si sestru aj s D. zoberie na

prázdninové pobyty. Prvý z nich prebehol bez problémov a ich vzťah sa ešte viac utužil. Sestre sa blíži termín plnoletosti a preto sa rozprávali o tom, kam po ukončení ústavnej starostlivosti pôjde. Nakoniec sa s ňou dohodla, a to aj po dohode s jej priateľom, že požiada o zrušenie ústavnej starostlivosti voči sestre a jej dcére a požiada o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Sestra ju vždy rešpektovala, rozumejú si. Bola by rada, kedy si dokončila školu a pomohla by jej s osamostatnením. Sestra sa o dcéru riadne stará a má dobré správanie. Sestra chce byť aj so svojou dcérou zverená do jej starostlivosti. Býva v 3-izbovom byte s priateľom, ten so zverením sestry a jej dcéry do jej starostlivosti súhlasí. Ona i priateľ sú zamestnaní, náklady na bývanie majú cca 200,-EUR mesačne za byt a energie, splácajú hypotéku 300,-EUR mesačne a 300,-EUR mesačne splácajú úver.

3. Starý otec svojím podaním zo dňa 12.10.2021 vzal svoj návrh späť a súhlasil s tým, aby bola mal. D. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti sestry matky maloletej H. U..

4. Súd konanie o návrhu starého otca maloletej zastavil s poukazom na § 29 ods. 1 C.m.p.

5. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením starého otca maloletej Š. R., písomným vyjadrením poručníka maloletej Y. U., správou kolízneho opatrovníka, správou V. D. N. K. A. G. a výsluchom H. U..

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24.09.2019 č.k. 11P/34/2019-23 bol maloletej D. ustanovený do dovŕšenia plnoletosti jej matky poručník, a to stará matka Y. U. - O., U.. N. XX.XX.XXXX.

7. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 03.02.2020 č.k. 12P/67/2019-31 bola nad maloletou D. nariadená ústavná starostlivosť H. V. D. N. K. A. G..

8. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 02.06.2021 č.k. 4P/67/2020-39 bola maloletá D. na výkon ústavnej starostlivosti premiestnená Q. V. D. N. K. A. G. N. V. D. N. K. A. E. U. H. G., a to výhradne za predpokladu, že dôjde aj k premiestneniu jej maloletej matky Š. R. do tohto zariadenia.

9. Na základe tohto posledného rozhodnutia sa maloletá Petra spolu so svojou maloletou matkou nachádzajú v V. D. N. K. A. E.. U. H. G.. Opakovane boli na pobyte u sestry matky H. U..

10. Kolízny opatrovník vo svojej správe uviedol, že H. U. má vytvorené k výkonu náhradnej osobnej starostlivosti vhodné podmienky. Býva spolu s priateľom, ktorý so zverením maloletej D. do jej starostlivosti súhlasí. Maloletá má v byte pripravenú vlastnú izbu. Starí rodičia maloletej Petry nemajú vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletú, ani výchovu dcéry Š. v minulosti nezvládli. V. D. N. K. A. G. súhlasí so zverením maloletej D. i matky maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky H. U.. Matka maloletej sa opakovane vyjadrila, že by chcela byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestre H. U.. Má záujem dokončiť si štúdium na strednej škole v E., ktorú študuje v súčasnosti dištančne. Po návrate na G. by pokračovala štúdiom dennou formou vrátane praxe. So starostlivosťou o maloletú D. jej bude pomáhať počas vyučovania sestra alebo mama, pomôže aj sestrin partner.

11. Poručník maloletej D., Y. U., so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti H. U. súhlasil.

12. Prokurátor s návrhom H. U. súhlasil.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 45 ods. 1, 2, 3 7, 8 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a

morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

15. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá Petra je spolu so svojou mamou umiestnená v ústavnom zariadení. Vzťah medzi matkou maloletej a jej sestrou H. je veľmi pekný, sestra predstavuje pre matku maloletej prirodzenú autoritu a vzor. Ako uviedol kolízny opatrovník, umiestnenie matky s dcérou do zariadenia v G. bolo zrejme prínosom, matka maloletej sa o dieťa vzorne stará, sama rešpektuje pravidlá. Navrhovateľka má záujem prevziať na seba zodpovednosť za výchovu a starostlivosť nielen o maloletú D., ale i o svoju sestru, matku maloletej (dňa 13.10.2021 bola matka maloletej vo veci sp. zn. 4P/44/2021 zverená do starostlivosti H. U.). Náhradná osobná starostlivosť je veľmi blízka starostlivosti v rodine, preto má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Súd dospel vykonaným dokazovaním k jednoznačnému záveru, že navrhovateľka svojím doterajším spôsobom života dáva záruku riadnej výchovy maloletej Petry, preto ďalšia realizácia ústavnej starostlivosti nie je v záujme dieťaťa. Súd preto maloletú zveril do starostlivosti sestry matky. Sestra matky maloletej je riadne zamestnaná, je zdravá, nikdy sa nedopustila žiadneho trestného činu či priestupku, preto je pre dieťa najlepšou voľbou.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že matka maloletej je maloletá a nemá vlastný zdroj príjmov, stále študuje, súd z jej strany výživné na dieťa neurčil.

19. Vzhľadom k meritórnemu rozhodnutiu o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti H. U. došlo aj k zrušeniu pôvodne nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletou (Rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 03.02.2020 č.k. 12P/67/2019-31).

20. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

21. Po vyhlásení rozsudku sa navrhovateľka H. U., kolízny opatrovník a prokurátor výslovne vzdali práva odvolanie voči rozsudku podať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Trenčína. V odvolaní sa má uviesť, kto ho podáva, ktorému súdu je určené, ktorej veci sa týka a čo sa odvolaním sleduje, odvolanie musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak odvolateľ nepredloží odvolanie v potrebnom počte rovnopisov a s prílohami, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Je potrebné najmä uviesť, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje (dátum vydania rozhodnutia a spisová značka), v čom sa vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha. Ak sa účastníci konania práva podať odvolanie výslovne vzdali, toto právo im už nepatrí.